

UDRUŽENJE DJECA PRVA

Izvješće za 2011. godinu
Annual Report 2011

- O Udrži „2011. godini“
- Realizirani programi/projekti
- Suradnja
- Razvoj i jačanje kapaciteta organizacije
- Pregled izvora financiranja

THE ASSOCIATION CHILDREN FIRST

O UDRUZI

Udruženje *Djeca prva* je nevladina neprofitna udruga – pod tim je imenom registrirana 1994. godine, iako djeluje od 1992.

Misija Udruge je promovirati i štititi dječja prava te djelovati na poboljšanje uvjeta odrastanja djece kroz pružanje psihosocijalne podrške, neformalno obrazovanje i zagovaranje.

Organizacijsku strukturu čine: Skupština, Upravni odbor, predsjednik i izvršni direktor.

Trenutno Udruga ima 43 člana.

U 2011. godini stručna služba je uključivala pet stalno zaposlenih profesionalaca te dvije osobe zaposlene na određeno vrijeme. Za provođenje svakog programa angažirani su stručnjaci različitih profila: odgajatelji, psiholozi, pedagozi, socijalni radnici, socijalni pedagozi, defektolozi, koji svojim dugogodišnjim iskustvom i znanjem interdisciplinarno ostvaruju planirane ciljeve programa. Velik doprinos radu Udruge dalo je 2011. i 20 redovnih volontera.

Integritet i razvoj Udruge temelji se na sljedećim vrijednostima: ljudska i dječja prava; visoka stručnost i profesionalnost, te obiteljski pristup u radu; usmjerenost na korisnike; motiviranost djelatnika i timski rad; zalaganje za jednake mogućnosti pripadnicima nacionalnih manjina i socijalno ugroženim skupinama; transparentnost u radu; diseminacija znanja i iskustva; odanost humanim vrijednostima; kontinuirano ulaganje u obrazovanje djelatnika i suradnika; primjena najnovijih znanja i vještina, umrežavanje i međusektorska suradnja.

I u 2011. godini Udruga je nastavila s primjenom Sustava osiguranja kvalitete za neprofitne organizacije – SOKNO, a dodatno je intenzivirala rad na uvođenju Standarda kvalitete socijalnih usluga u programsko područje Centar za djecu i obitelj – savjetodavne usluge za djecu i obitelj u riziku.

Udruga je članica međunarodne organizacije: Regional Network for Children in CEE, CIS and Baltic States, te članica hrvatske mreže udruga koje rade sa/za djecu – Koordinacija udruga za djecu.

Tiskanje ove publikacije omogućeno je financijskom podrškom Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva. Sadržaj ove publikacije isključiva je odgovornost autora i nužno ne izražava stajalište Nacionalne zaklade.

KLJUČNA POSTIGNUĆA U 2011.

I 2011. godina je bila obilježena snažnim negativnim ekonomskim trendovima u zemlji te parlamentarnim izborima. Negativna ekonomska kretanja i izbori uvelike su utjecali na rad državnih tijela uprava a to se neminovno odrazilo na razvoj neprofitnog sektora, prije svega u daljem smanjivanju proračunskih izdvajanja za programe usmjerene na podršku i pomoć djeci i obitelji, te u zastojima u provođenju postojećih politika, strategija i zakona.

Bez obzira na prisutne izazove u društvu koji su se odrazili u radu Udruge, želimo istaknuti sljedeća posebna postignuća:

Povećanje obuhvata korisnika i prihoda

Nakon smanjenja obuhvata korisnika i prihoda u 2010., godine 2011. je ostvareno povećanje obuhvata korisnika za 26%, te povećanje prihoda za gotovo 24%, čime su dosegnuti pokazatelji iz 2009.

Širenje mreže suradničkih organizacija i uspostava kvalitetnijih partnerskih odnosa

Iako udruga surađuje s Edukacijsko-rehabilitacijskim fakultetom u Zagrebu u identifikaciji volontera za potrebe projekta/programa Udruge, 2011. smo se uključili u novu inicijativu fakulteta usmjerenu na razvoj standarda kvalitete provedbe odgojne mjere upućivanja mladih u savjetovalište kako je definirano novim Pravilnikom o izvršenju odgojnih mjeru. *Djeca prva* imaju višegodišnje iskustvo u provođenju odgojne mjere upućivanja u savjetovalište, a ovu uslugu pružamo u suradnji s CZSS Zagreb, područni uredi Dubrava i Sesvete. Praksa Udruge u pružanju savjetodavnih usluga mladima prepoznata je od strane fakulteta i niza drugih stručnjaka koji sudjeluju u ovoj inicijativi. Interes je Udruge da svojim iskustvom i primjerima dobre prakse pridonese razradi minimalnih standarda kvalitete.

Uključivanje volontera

Godine 2011. Udruga je sudjelovala u provedbi projekta *Jednake mogućnosti – inkluzivno volontiranje kao put prema integraciji i većoj zapošljivosti*, čiji je nositelj Volonterski centar Osijek u partnerstvu s Udrugom za razvoj civilnog društva SMART, Volonterskim centrom Zagreb i Udrugom MI. Ovaj projekt se financira sredstvima EU kroz program IPA Komponenta IV – Razvoj ljudskih potencijala.

Djeca prva imaju višegodišnju suradnju s Volonterskim centrom Zagreb kroz identifikaciju volontera, te smo na njihov poziv u programske aktivnosti Udruge uključili tri volontera iz marginaliziranih društvenih skupina (bivši beskućnik, osoba s invaliditetom i dugotrajno nezaposlena osoba). Dva volontera su uključena u aktivnosti s djecom u okviru Kraćega predškolskog programa, na lokacijama Kozari Bok – Zagreb i Velika Gorica, a jedan volonter – osoba s invaliditetom je angažirana na poslovima prijevoda teksta s hrvatskoga na engleski jezik, za potrebe internetske stranice Udruge. Angažman volontera je započeo u ožujku i trajao je do kraja lipnja.

PODRŠKA I POMOĆ

Bez podrške vladinih i nevladinih organizacija i pojedinaca u zemlji i inozemstvu, te privatnog sektora Udrženje *Djeca prva* ne bi bilo u mogućnosti provoditi svoje programe.

U 2011. godini programe Udruge su finansijski pomogle sljedeće domaće institucije i organizacije:

- ▶ Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva
- ▶ Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi
- ▶ Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti
- ▶ Zagrebačka županija
- ▶ Grad Zagreb, Ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom

- ▶ Grad Zagreb, Ured za obrazovanje, kulturu i šport
- ▶ Grad Zagreb, Služba za promicanje ljudskih prava, ravnopravosti spolova, odnose s nacionalnim manjinama i vjerskim zajednicama i razvoj civilnog društva
- ▶ Grad Velika Gorica

Od stranih donatora podršku za provođenje programa dao je:

- ▶ Stiftung zur Förderung Sozialer Zwecke
- ▶ Foundation Open Society Institute

Zahvaljujemo svim navedenim donatorima kao i pojedincima i prijateljima Udruge, koji su svojom podrškom i nesebičnim donacijama omogućili provedbu naših programa, te se nadamo da će nam i ubuduće s povjerenjem pružati svoju podršku.

KORISNICI

Korisnici programa/projekata koje Udruga provodi mogu se podijeliti u tri glavne skupine: djeca, roditelji, djelatnici u odgojno-obrazovnom sustavu i u sustavu socijalne skrbi.

Iako je većina programa ponajprije usmjerena na aktivnosti s djecom i za djecu, oni uključuju i obitelj, jer pozitivne promjene u dječjem životu prepostavljavaju podršku skladne i uravnotežene obitelji.

Uključivanje obitelji u rad s djecom predstavlja komparativnu vrijednost programa Udruge.

U protekloj je godini u različitim programima i projektima Udruge sudjelovalo ukupno 1281 korisnik – djeca (367), roditelji (593), učitelji, odgajatelji i socijalni radnici (321).

Kroz program humanitarne pomoći 350 obitelji je redovno dobivalo humanitarnu pomoć.

PROGRAMI I AKTIVNOSTI REALIZIRANI U 2011.

- ▶ Kraći predškolski programi za djecu predškolske dobi
- ▶ Preventivno-socijalizacijski programi za djecu školske dobi
- ▶ Centar za djecu i obitelj – savjetodavni rad za djecu i obitelj u riziku
- ▶ Programi edukacije za stručnjake i pomagače u odgojno-obrazovnom sustavu i sustavu socijalne skrbi
- ▶ Humanitarna pomoć socijalno ugroženim obiteljima

Ostale aktivnosti Udruge:

- ▶ Izdavaštvo
- ▶ Suradnja

KRAĆI PROGRAMI ZA DJECU PREDŠKOLSKE DOBI

U 2011. godini Udruga je provodila dva programa namijenjena djeci predškolske dobi iz socijalno depriviranih obitelji i njihovim roditeljima: *Igrom do škole* i *Rani odgoj za civilno društvo*. **Program Rani odgoj za civilno društvo provodi se u partnerstvu s Gradom Velika Gorica.** Svrha ovih programa je povećanje kvalitete procesa socijalizacije i poticanje cjelovitog razvoja pojedinca. Oba programa se temelje na koncepciji programa IGROM DO ŠKOLE, koji je 2000. godine Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa verificiralo kao kraći predškolski program. Povjerenstvo Vlade RH za prevenciju poremećaja u ponašanju ocijenilo ga je već po drugi put kao mogući model dobre prakse (2001. i 2007.).

Osnovni je cilj ovih programa pružanje podrške djeci i roditeljima u prevladavanju nepovoljnih čimbenika razvoja i odgoja djece te jačanje roditeljskih kompetencija za aktivno uključivanje u proces ostvarivanja povoljnijih životnih uvjeta u lokalnoj zajednici.

Specifični ciljevi u radu s djecom jesu: razvoj pozitivne slike o sebi i komunikacijskih vještina, prevencija agresivnog ponašanja i učenje metoda nenasilnog rješavanja sukoba, obogaćivanje iskustva o prirodnom i kulturnom okruženju, a za roditelje: razvoj pozitivne slike o sebi, boljih roditeljskih vještina, zdravstveno obrazovanje i podrška u ostvarivanju ljudskih prava, socijalne zaštite, prava na obrazovanje i rad.

Tijekom 2011. godine prepoznata je povećana potreba za održavanjem programa predškolskog odgoja i obrazovanja te su osnovane dodatne grupe na području Sesveta, naselje Sopnica Jelkovec, te na području Velike Gorice, naselje Gradići. Programi su se provodili u pet grupa (igraonica) – dvije grupe na području Grada Zagreba i tri grupe na području Velike Gorice/Mlake. Programskim aktivnostima obuhvaćeno je ukupno 114 djece i 81 njihovih roditelja.

Po svakoj igraonici održano je 2011. godine 40-ak susreta, ukupno 20 uvida voditeljice programa u izravni rad s korisnicima, te ukupno 20 supervizijskih sastanaka. Procjene učinka programskih aktivnosti ukazuju na pozitivne promjene u stavovima, znanju i ponašanju djece i majki, sukladno programskim ciljevima. Procjena zadovoljstva korisnika programom ukazuje na visok stupanj njihova zadovoljstva provedenim aktivnostima: djeca su kontinuirano nakon svakog susreta birala "smiješka", a majke u 95% slučajeva ističu veliku korist za sebe i unapređivanje svojih odgojnih postupaka.

Tijekom 2011. igraonice i realizaciju programa na području Velike Gorice posjetila su dva inozemna donatora: Stiftung zur Förderung sozialer Zwecke i Foundation Open Society Institute (OSI – ZUG). U sklopu posjeta održan je i zajednički sastanak projektnog tima igraonica, predstavnika lokalne samouprave grada Velike Gorice, te predstavnika Foundation Open Society Institute.

PREVENTIVNO-SOCIJALIZACIJSKI PROGRAMI ZA DJECU ŠKOLSKE DOBI

Tijekom 2011. godine Udruga je provodila dva programa za djecu osnovnoškolske dobi i njihove roditelje – ***Prevencija neprihvatljivog ponašanja djece i Odgoj za mir, nenasilno rješavanje sukoba, solidarnost i toleranciju***. Programi su se provodili u pet osnovnih škole na području Grada Zagreba (OŠ Žutibrijeg, OŠ Vjenčeslava Novaka, OŠ Vukomerc, OŠ Bukovac i OŠ Markuševec), s ukupno šest razrednih odjela.

Osnovni je cilj ovih programa prevencija neprihvatljivog ponašanja djece kroz jačanje prosocijalnog ponašanja, jačanje roditeljske kompetencije za odgoj djece te poticanje školskog ozračja usmjerenog na potrebe djece. U skladu s tim, programske aktivnosti uključuju grupni rad s djecom, obiteljsko savjetovalište, predavanja i radionice za roditelje te redovne konzultacije s učiteljima i stručnim suradnicima u školama.

U 2011. su godini navedenim programima obuhvaćena 243 nova korisnika. Grupni rad s djecom je uključio 130 djece školske dobi. Kroz predavanja i radionice za roditelje prošlo je 113 roditelja. Od ukupnog broja korisnika obuhvaćenih aktivnostima za djecu i roditelje, 40% (97 korisnika) je sudjelovalo u obiteljskom savjetovalištu, od čega su 80% bila djeca, a 20% roditelji. Zabilježeno je sveukupno 196 posjeta savjetovalištu.

Tijekom 2011. godine održane su 64 radionice za djecu, 14 radionica za roditelje i 124 sati savjetovališnog rada. Održano je 10 supervizijskih sastanaka projektnog tima.

Program su pratila djeca, roditelji i voditelji programa. Djeca su na kraju svake radionice ocjenjivala: druženje, zabavu i voditeljice. Bila su iznimno zadovoljna sadržajima radionica što se vidi i iz njihovih ocjena. Učitelji su na početku i na kraju programa procijenili prisutnost i učestalost nepoželjnih ponašanja svakog djeteta. Pozitivan učinak programa na ponašanje djece najviše se ogleda u razvoju pozitivne slike o sebi i kontroli emocija, što su prediktori razvoja društveno prihvatljivih oblika ponašanja i primjene tehnika nenasilnog rješavanja sukoba.

EDUKACIJA STRUČNJAKA U ODGOJNO-OBRAZOVNOM SUSTAVU

Projekti izvaninstitucionale edukacije su osmišljeni kao dodatna neformalna edukacija za djelatnike u odgojno-obrazovnom sustavu i sustavu socijalne skrbi.

Projekt *Odgoj učenika za nenasilno rješavanje sukoba, solidarnost i toleranciju - dodatna edukacija učitelja*

Projekt je osmišljen s ciljem povećanja profesionalnih i osobnih kompetencija učitelja i nastavnika, povećanjem razine njihova znanja i vještina u području kvalitetne komunikacije, metoda nenasilnog rješavanja sukoba, poštovanja različitosti, empatije, solidarnosti i tolerancije, a sve s krajnjom svrhom razvoja kulture ne-nasilja te promocije ljudskih i dječjih prava u osnovnim školama na području Grada Zagreba.

Projekt smo u 2011. godini provodili u pet zagrebačkih osnovnih škola (OŠ Vjenceslava Novaka, OŠ Vukome- rec, OŠ Sesvetska Sopnica, OŠ Bukovac i OŠ Markuševec). Ponuđene teme radionica za učitelje su bile: *Pravo na identitet, rad na slici o sebi; Poštovanje različitosti; Razvoj empatije i skrbi za druge; Kvalitetna komunikacija; Nenasilno rješavanje sukoba*. Tijekom provedbe projekta održano je 14 radionica u kojima je sudjelovalo 186 izravnih korisnika – učitelja predmetne i razredne nastave iz navedenih škola.

Projekt *Prevencija neprihvatljivog ponašanja djece - dodatna edukacija odgajatelja*

Tijekom 2011. godine projekt dodatne edukacije odgajatelja je proveden u uvjetima preustroja dva dječja vrtića u četiri, te u skladu s dogovorima sa stručnim timovima nova četiri vrtića na području Velike Gorice. Održane su četiri tematske radionice – "Prevencija neprihvatljivog ponašanja djece" – u svakom od četiri vrtića po jedna radionica, kao i trening pozitivnog discipliniranja djece (pet radionica u nizu) u DV Ciciban.

Ukupan broj korisnika je bio 93 odgajatelja i dva stručna suradnika (DV Ciciban 32, DV Velika Gorica 13, DV Lojtrica 22, DV Žirek 27). Od toga broja 15 odgajatelja je sudjelovalo u realizaciji treninga za pozitivno discipliniranje. U okviru tog treninga realizirano je 13 roditeljskih sastanaka na temu "Pozitivno discipliniranje djece" na kojima je sudjelovalo ukupno 195 roditelja, sekundarnih korisnika ovog programa edukacije.

Procjene korisnika kao i visok stupanj interesa odgajatelja i stručnih suradnika da se sve veći broj djelatnika vrtića na ovaj način dodatno educira rezultat je dobro odabranih tema i načina realizacije projekta. Uspješna realizacija projekta opravdava promišljeno strateško ulaganje Grada Velika Gorica u dodatnu edukaciju odgajatelja, te prepoznaje ovaj projekt kao važan doprinos realizaciji *Programa djelovanja za djecu i mlade Grada Velike Gorice za 2009.-2015.*

CENTAR ZA DJECU I OBITELJ – SAVJETODAVNE USLUGE ZA DJECU I OBITELJ U RIZIKU

Tijekom 2011. u sklopu Centra za djecu i obitelj provodila su se dva projekta:

Zaštita dječjih prava u visokorizičnim obiteljima – od siječnja do prosinca 2011. Projekt se provodi od lipnja 2010. i trajat će kontinuirano do lipnja 2013. godine. Grad Zagreb je partner u provedbi projekta.

Savjetovalište za adolescente – sedam mjeseci provedbe, svibanj – prosinac 2011. godine.

Projekti su provedeni u partnerstvu s Centrom za socijalnu skrb Zagreb; uredi Dubrava i Sesvete.

Svi projekti su utemeljeni na strateškom cilju unapređivanja mreže socijalnih usluga usmjerenih na psihosocijalnu podršku visokorizičnim obiteljima i njihovoj djeci i mladima.

U 2011. je savjetodavnim uslugama za djecu i obitelji u riziku bilo ukupno obuhvaćeno 327 korisnika: 204 roditelja i 123 djece.

Realizirane aktivnosti neposrednoga savjetodavnog rada:

- ▶ **Individualni savjetodavni rad s roditeljima i djecom** – individualnim tretmanom je obuhvaćeno 327 korisnika: 204 odraslih (roditelja i skrbnika) i 123 djece u dobi od 4 do 17 godina. Korisnike su upućivali CZSS Zagreb; uredi Dubrava i Sesvete. Realizirano je ukupno 1109 sati individualnoga savjetodavnog rada.
- ▶ **Grupni savjetodavni rad** – održano je ukupno 49 grupnih susreta u trajanju od dva sata, ukupno 98 sati grupnog rada (4 grupe, svaka po 12 susreta i jedna u trajanju od 6 susreta). Grupni rad obuhvaća roditelje čija djeca imaju izražene poteškoće u psihosocijalnoj prilagodbi, a s roditeljima se ciljano radilo na usvajanju roditeljskih vještina i djelotvornog poticanja socijalno prihvatljivog ponašanja djece.
- ▶ **Obiteljsko savjetovanje** za članove 25 obitelji – realizirano je ukupno 148 sati: partnersko savjetovanje (101 sat) i zajedničko savjetovanje roditelja i djeteta (47 sati).
- ▶ **Krizne psihološke intervencije** za sedmoro djece i devet roditelja, neposredno nakon doživljenoga traumatskog događaja. Uključujući i telefonska krizna savjetovanja, za ovaj oblik aktivnosti utrošeno je ukupno 58 sati.

Ostale realizirane projektne aktivnosti Centra za djecu i obitelj:

- ▶ **Supervizija za djelatnike CZSS-a** vanjskoga verificiranog supervizora psihosocijalnog rada za ukupno 34 djelatnika CZSS Zagreb – uredi Dubrava i Sesvete; realizirano 10 susreta, ukupno 20 sati.
- ▶ **Supervizija savjetodavnog/terapijskog rada u savjetovalištu** vanjskoga verificiranog supervizora psihoterapijskog rada za četiri djelatnice Udruge u izravnom radu s korisnicima u savjetovalištu – realizirano 10 susreta, ukupno 20 sati.
- ▶ **Edukacija za djelatnike u sustavu socijalne skrbi** – realizirana su dva treninga Metodologija rada s obiteljima u riziku za 18 djelatnika ureda CZSS-a Dubrava (četiri radionice u kontinuitetu i jedna nakon primjene u radu) i za 13 djelatnika CZSS-a Sesvete i tri djelatnice Udruge (četiri radionice u kontinuitetu).
- ▶ **Igraonice za djecu** roditelja koji sudjeluju u grupnom savjetodavnom radu, pod vodstvom volontera, studenata humanističkih studija; realizirano ukupno 60 sati.
- ▶ U sklopu mjere **Nadzor nad viđanjem djeteta i roditelja s kojim dijete ne živi**, koju izriče sud, ustupljen je namjenski opremljen prostor za rad s djecom, za provođenje te mjere, za sedmoro djece i pet roditelja.
- ▶ **Osiguravanje provođenja terenske prakse** studentima *Studijskog centra socijalnog rada* iz kolegija *Osnove savjetovanja* – za ukupno pet studenata.

IZDAVAŠTVO

Udruga je do sada objavila sljedeće publikacije::

- ▶ Priručnik **Agresivnost**, norveškoga dječjeg psihologa dr. Magne Raundalena. Priručnik obrađuje agresivno ponašanje u dječjoj i adolescentnoj dobi.
- ▶ Priručnik **Igrom do škole**, priredila mr. sc. Matilda Markočić. Priručnik je nastao kao rezultat četverogodišnjeg iskustva u radu s djecom iz socijalno depriviranih sredina. Dosad su objavljena tri izdanja ovog priručnika.

- ▶ Priručnik **Igrom do škole II**, priredila mr. sc. Matilda Markočić. Priručnik daje prikaze konkretnih aktivnosti u radu sa socijalno depriviranom predškolskom djecom i njihovim majkama.
- ▶ Brošura o dječjim pravima **Moja prava**, autoricâ prof. dr. sc. Dubravke Maleš i dr. sc. Ivanke Stričević.
- ▶ Brošura za roditelje **Roditelji i prava djeteta**, autoricâ prof. dr. sc. Dubravke Maleš i dr. sc. Ivanke Stričević.
- ▶ Brošura za djecu školske dobi **Bez straha u školu** koja govori o tome kako se oduprijeti zlostavljanju u školi, autoricâ prof. dr. sc. Dubravke Maleš i dr. sc. Ivanke Stričević.
- ▶ Brošura o pravu djeteta na odrastanje u sigurnom okruženju **Moje sigurno dijete**, autoricâ prof. dr. sc. Dubravke Maleš i dr. sc. Ivanke Stričević.
- ▶ Priručnik **Zlostavljanje među učenicima može se spriječiti** autoricâ prof. dr. sc. Dubravke Maleš i dr. sc. Ivanke Stričević. Priručnik je namijenjen učiteljima i stručnim suradnicima u osnovnoj školi.
- ▶ Priručnik **Odgoj za demokraciju u ranom djetinjstvu**, autoricâ prof. dr. sc. Dubravke Maleš i dr. sc. Ivanke Stričević. Priručnik je namijenjen odgajateljima i stručnim suradnicima u dječjim vrtićima.
- ▶ **Katalog projekata i programa članica Koordinacije udruga za djecu u Hrvatskoj, neformalne mreže od 32 udruga.** Svrha kataloga je postići bolju informiranost i suradnju među članicama, pružiti potencijalnim korisnicima pristup i korištenje ponuđenih programa, povećati transparentnost rada i unaprijediti suradnju s državnim i lokalnim institucijama.
- ▶ Brošura **Rad na projektu**, autoricâ prof. dr. sc. Dubravke Maleš i dr. sc. Ivanke Stričević. Priručnik je namijenjen učiteljima i odgajateljima.
- ▶ Priručnik **Kako kada krene naopako**, autoricâ Štefice Karačić, Tatjane Katkić Stanić, Lidije Rezić i Sanje Orešković Vrbanec, svojevrsni je vodič kroz usluge Centra za socijalnu skrb u zaštiti obitelji i djece.
- ▶ Priručnik **Sukobi u obitelji**, autoricâ Lidije Rezić, mr.sc.Živane Miharije i Mirjane Milanović. Priručnik je ponajprije namijenjen roditeljima, ali i svima onima čija je profesionalna djelatnost vezana uz rad s obiteljima i djecom. Priručnik će pomoći roditeljima razlikovati kada sukob s djecom ima smisla, a kada nema, kako se odnositi prema djetetovim i vlastitim neugodnim osjećajima te koje su vještine sukobljavanja potrebne za njegov dobar ishod.

HUMANITARNA POMOĆ

Uz rad na programima, Udruga i dalje pruža izravnu humanitarnu pomoć za oko 350 najsiromašnijih obitelji kroz pomoć u prehrani, pomoć u preživljavanju zime nabavom drva za ogrjev, kupnjom toplog rublja, te refundiranjem troškova za kupnju lijekova ili medicinskih pomagala.

U 2011. godini Udruga je podijelila: 1282 bona za kupnju hrane (svaki u vrijednosti od 300,00 kn) za 350 obitelji, za 56 obitelji je kupljeno i dovezeno po 2m³ ogrjevnog drva, refundirano je 57 računa za kupnju lijekova i medicinskih pomagala za 31 obitelj, za Božić je podijeljeno 110 darova socijalno ugroženoj djeci (slatkiši, čokolade). Kontinuirano su tijekom godine organizirane akcije prikupljanja i rasподјеле hrane, rabljene odjeće i obuće i sl. za najugroženije obitelji.

Tijekom božićnih blagdana prigodne su proizvode i slatkiše, te besplatne usluge za naše korisnike donirali: International Women's Club Zagreb, KRAŠ prehrambena industrija d.d., WRIGLEY Hrvatska d.o.o., Hrvatske željeznice – Putnički prijevoz, Movieplex Zagreb, Udruga Omnibus, dvorana Galženica u Velikoj Gorici. Besplatne predstave za djecu uključenu u programe Udruge darovali su Gradsko kazalište Trešnja te dramska skupina Cipelići Dječjeg vrtića Velika Gorica.

SURADNJA

U 2011. Udruga je nastavila surađivati s nizom dionika na lokalnoj i nacionalnoj razini te je proširila svoje djelovanje i na regionalnu razinu.

Suradnja na **lokalnoj razini**:

- ▶ u izradi ***Socijalne slike Grada Zagreba za 2011.***, u organizaciji Socijalnog vijeća Grada Zagreba;
- ▶ u javnoj raspravi o temi ***Potreba reforme institucionalnog okvira suradnje Grada Zagreba i OCD-a***, u organizaciji Socijalnog vijeća Grada Zagreba;
- ▶ na poziv Županijskog vijeća stručnih suradnika-pedagoga održana je edukativna radionica "Empatija i kako je razvijati".

Suradnja na **nacionalnoj razini**:

- ▶ imenovanje izvršne direktorice u **Nacionalno vijeće za socijalnu politiku**, u okviru novog Zakona o **socijalnoj skrbi**, čija je svrha prepoznavanje i proučavanje socijalnih problema te davanje i predlaganje stručnih mišljenja u području socijalnog planiranja i razvojnog usmjerjenja u djelatnosti socijalne skrbi. Članove Nacionalnoga socijalnog vijeća imenuje i razrješuje Hrvatski sabor, između priznatih stručnjaka pojedinih struka koje djeluju na području socijalne skrbi, te predstavnika Saveza osoba s invaliditetom, udruga djece, te drugih udruga korisnika iz područja socijalne skrbi i ima 15 članova. Izvršna direktorica imenovana je kao predstavnik udruga za djecu;
- ▶ članstvo predsjednice Udruge u **Vijeću za djecu** – sudjelovanje u praćenju Nacionalnog plana aktivnosti za prava i interesu djece od 2006.-2012.;
- ▶ sudjelovanje u radnoj grupi za izradu **Pravilnika o izvršenju odgojnih mjera** i njegovo usklađivanje s novim Zakonom o socijalnoj skrbi i novim Zakonom o sudovima za mladež. Članovi radne grupe su bili predstavnici centara za socijalnu skrb, odgojnih domova za mlade, ministarstva i dva člana udruga (Ambidekster i Djeca prva);
- ▶ sudjelovanje u radnoj grupi za izradu **Protokola o međuresornoj i međusektorskoj suradnji pri odlučivanju o skrbi za dijete**. Svrha protokola je uređivanje i unapređivanje međuresorske i međusektorske suradnje s ciljem zaštite dječjih i ljudskih prava i ostvarivanja međuresorske i međusektorske institucionalne i izvaninstitucionalne pomoći i podrške djeci pri odlučivanju o njihovim temeljnim pravima. Grupa je započela s radom u studenome 2011., a njezini su članovi predstavnici Visokoga prekršajnog suda, Županijskog suda u Zagrebu, Ministarstva unutarnjih poslova, Centra za socijalnu skrb Zagreb, Poliklinike za djecu grada Zagreba, Psihijatrijske bolnice za djecu i mladež Zagreb. Predstavnica Udruge Djeca prva je jedini predstavnik organizacija civilnog društva u ovoj radnoj grupi;
- ▶ javna rasprava o **Određenju odgovornog roditeljstva**, dokument MOBMS-a u svrhu utvrđivanja definicije odgovornog roditeljstva, analize mjera rane pomoći u suočavanju s čimbenicima rizika i prijedlozi novih preventivno-savjetodavnih oblika pomoći.

S obzirom na značajna iskustva koja Udruga ima u razvoju suradničkih i partnerskih odnosa s ustanovama socijalne skrbi izvršna direktorica je bila angažirana na projektu *Ustpostava podrške u socijalnom uključivanju*

i zapošljavanju socijalno ugroženih i marginaliziranih skupina. Projekt se financirao iz IPA programa EU, a proveden je u partnerstvu Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi, Hrvatskog zavoda za zapošljavane i European Profiles S.A. (internacionalna konzultantska firma). U okviru projekta, izvršna direktorica je održala treninge za 60 socijalnih radnika iz cijele Hrvatske, o tehnikama mapiranja u lokalnoj zajednici te uspostavljanja i razvoja suradnje i partnerstva CZSS i OCD-a pružatelja socijalnih usluga.

Regionalna suradnja:

U okviru aktivnosti Koordinacije udruga za djecu, Udruga *Djeca prva* je prezentirala model integriranog pristupa u pružanja savjetodavnih usluga u lokalnoj zajednici u suradnji s ustanovama socijalne skrbi, predstavnicima kosovske Udruge *Per mendje te shendoshe* (*For Healthy Mind*), koja se bavi zaštitom mentalnog zdravlja djece i odraslih, a koja je u travnju 2011. boravila na studijskom putovanju u Hrvatskoj. Osnovna svrha njihova studijskog posjeta bila je upoznati se s različitim socijalnim uslugama usmjerjenima na zaštitu mentalnog zdravlja te dobivanje relevantne informacije o funkcioniranju psihološke djelatnosti u RH.

U svibnju 2011. predstavnici Udruge su sudjelovali u regionalnoj radionici *Model rada s djecom pod rizikom* (10.-12.5.2011.) u Prijedoru, BIH. Radionica se realizirala u okviru projekta *Danas djeca, sutra roditelji*, koji provodi Kinderpostzegels iz Nizozemske i U. G. TALDi iz Tuzle. Projekt ima cilj: poboljšati položaj i razvoj novih mogućnosti za djecu u BiH, koja dolaze iz obitelji s višestrukim problemima, kroz podršku osnivanju održivih dnevnih centara za djecu pod rizikom. U Bosni i Hercegovini je osnovano i podržano šest centara koji slijede jedinstveni model rada. Po jedan centar je osnovan u Subotici (Srbija) i Herceg Novom (Crna Gora). Na radionici je izvršna direktorica Udruge prezentirala model rada *Centra za djecu i obitelj – savjetodavni rad za djecu i obitelj u riziku*, te integrirani pristup u pružanju socijalnih usluga koji se temelji na umrežavanju postojećih resursa/usluga u lokalnoj zajednici s ciljem prevencije socijalne isključenosti i/ili institucionalizacije djece.

Europska komisija je mađarskoj Udrizi Hungarian Anti-Poverty Network (Mađarska mreža protiv siromaštva), u okviru Programa Zajednice za zapošljavanje i socijalnu solidarnost – Progress odobrila za financiranje projekt "Mreža za ulazak u život odraslih – Osnaživanje i aktiviranje mladih osoba u nepovoljnim situacijama" ("Adult Life Entry Network (ALEN) – Empowerment and Activation of Young People in Disadvantaged Situations").

Projekt zajednički provode: Republika Mađarska, Republika Austrija, Republika Srbija i Republika Hrvatska. Projekt je započeo s provedbom 1.10.2011. godine, a trajat će 18 mjeseci.

Vodeće organizacije zadužene za provedbu projekta jesu:

1. Udruga Hungarian Anti-Poverty Network (nositelj projekta), partner – Filadelfia Foundation
2. Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi RH (koordinator projekta za Hrvatsku), partneri – udruge: Djeca prva, Igra, Breza
3. Odjel za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva Republike Srbije (koordinator projekta za Srbiju) – udruga Familia, Institut za psihologiju, Ministarstvo socijalne zaštite i socijalne politike, Udruga Sunce
4. Udruga Austrian Anti-Poverty Network (koordinator projekta za Austriju), partneri – Die Armutskonferenz, InterAct

Opći cilj projekta je pridonijeti razvoju inovativnih socijalnih usluga povezanih sa socijalnim uključivanjem mlađih u nepovoljnim situacijama u kontekstu metode otvorene koordinacije u području socijalne zaštite i socijalnog uključivanja. Projektom se želi poboljšati položaj mlađih u nepovoljnim situacijama kroz jačanje njihovih kapaciteta za upravljanje vlastitim životom i aktivaciju, kroz razvoj i testiranje socijalno inovativnih pristupa i uzajamno učenje.

Koordinacija udruga za djecu je formalna mreža od 27 organizacija civilnog društva koje rade sa/za djecu u Hrvatskoj. Godine 2011. Udruga *Djeca prva* je sudjelovala u nizu aktivnosti Koordinacije, od kojih kao najznačajnije izdvajamo:

- ▶ članstvo u Upravnom odboru Koordinacije udruga za djecu Hrvatske;
- ▶ sudjelovanje u praćenju provedbe *Nacionalnog plana aktivnosti za prava i interese djece od 2006. do 2012.* i izradi Izvješća o doprinosu udruga članica Koordinacije u provedbi Nacionalnog plana u 2010. godini.;
- ▶ **sudjelovanje u izradi Alternativnog izvješća o primjeni Konvencije o pravima djeteta i Zaključaka UN-ova Odbora za prava djeteta u Republici Hrvatskoj 2004.-2010.** Alternativno izvješće podnosi se UN-ovu Odboru za prava djeteta u odnosu na Treće i četvrto periodično izvješće Republike Hrvatske za razdoblje 2004.-2010. o provedbi Konvencije o pravima djeteta i Zaključaka Odbora UN-a za prava djeteta (Državno izvješće). Koordinacija je Izvješće pripremila u suradnji s udruženjima članicama, drugim zainteresiranim udruženjima i ekspertima.

RAZVOJ I JAČANJE KAPACITETA ORGANIZACIJE

Sukladno odluci Upravnog odbora Udruge, u ožujku 2011. započeto je uvođenje Standarda kvalitete socijalnih usluga Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi. Nakon održane edukacije, formirane su dvije radne skupine djelatnika Udruge zadužene za uvođenje standarda kvalitete, od kojih je prva posvećena implementaciji Standarda MZSS-a, a druga upravlja procesom uvođenja sustava kvalitete SOKNO. Izrađena je komparativna analiza oba sustava kvalitete kako bi se izbjegla preklapanja, te sustavna analiza svih temeljnih dokumenata Udruge i materijala za korisnike. Nakon toga je izrađen Akcijski plan uvođenja standarda kvalitete socijalnih usluga te je započeto uređivanje prostora Udruge kako bismo se uskladili sa standardima kvalitete pružanja socijalnih usluga.

U 2011. su dodatno osnaženi stručni kapaciteti Udruge kroz dodatnu edukaciju zaposlenih:

- ▶ sudjelovanje izvršne direktorice u četverogodišnjoj edukaciji iz gestalt psihoterapije kao preduvjet kvalitete i povećanja kapaciteta za pružanje savjetodavnih usluga (2011. je izvršna direktorka završila 3. godinu i upisala 4., završnu godinu edukacije);
- ▶ sudjelovanje tajnika u dvodnevnoj edukaciji *Pravno i financijsko poslovanje*, koju je organizirala Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva za udruge dobitnice institucionalne potpore. Edukaciju su vodili stručnjaci Udruge Računovodstvo i financije – RiF;
- ▶ sudjelovanje koordinatorice programa u drugom i trećem modulu edukacije *Social Enterprise Planning* (edukacija od tri modula) u organizaciji British Council i Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva;
- ▶ sudjelovanje koordinatorice programa u petodnevnoj edukaciji *Priprema i provedba projekata financiranih sredstvima EU* u organizaciji Tacso ureda u Hrvatskoj i Udruge za razvoj civilnog društva SMART;
- ▶ sudjelovanje voditeljice Centra za djecu i obitelj u šestodnevnoj edukaciji *Uvod u Body Psychotherapy*;
- ▶ sudjelovanje voditeljice i stručne suradnice Centra za djecu i obitelj u dvodnevnoj edukaciji *Rad s asocijativnim kartama*;
- ▶ sudjelovanje stručne suradnice Centra za djecu i obitelj u trodnevnoj edukaciji *Early Development and Identity*.

DJELATNICI U UDRUŽENJU DJECA PRVA U 2011.

Upravni odbor: Blanka Šegović - El Khalifa, Mirela Despotović, Nevenka Trbović, Ivana Dobrotić, Mirjana Milanović

Predjednica udruge: Blanka Šegović - El Khalifa

Izvršna direktorica: Sanja Orešković Vrbanec

Tajnik/Financijski voditelj: Tomislav Margreitner

Voditeljica Centra za djecu i obitelj: Lidija Rezić

Stručni suradnici Centra za djecu i obitelj: Kristina Starčević, Maja Bošnjak Goleš, Mirta Lončar

Programska koordinatorica: Sonja Vukadinović

Koordinatorica raspodjela humanitarne pomoći: Leila Bukša

Programi za djecu predškolske dobi i njihove roditelje:

Voditeljica programa: Matilda Markočić

Dušanka Ivelić, Ljubica Brnadić, Mira Baotić, Vedrana Debijađi, Kristina Starčević, Vladica Šafranko, Iva Kolak, Nikolina Brkić, Sandra Toplek

Programi za djecu osnovnoškolske dobi i njihove roditelje:

Voditeljica programa: Živana Miharija

Marija Mihaljević, Melania Slaviček, Ljiljana Savić, Suzana Marković Jureša, Jasmina Botinčan, Iva Žodan, Jadranka Bizjak Igrec, Ana Penić Grgaš

Centar za djecu i obitelj: Štefica Karačić, Andrijana Frljak, Olga Petak, Branka Sladović Franz

Projekti izvaninstitucionalne edukacije:

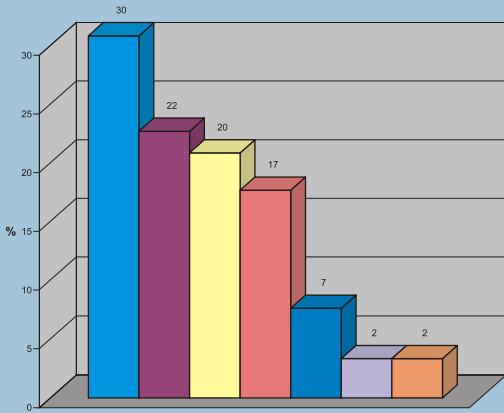
Voditelji radionica: Živana Miharija, Lidija Rezić, Matilda Markočić, Melania Slaviček

Volonteri: Ana-Marija Jelčić, Lea Volf, Josipa Pejić, Irena Imrović, Eda Škember, Laura Kolano, Martina Ercegovac, Mia Ercegovac, Anja Skupnjak, Janja Klopotan, Drago Rendulić, Vesna Bušljeta, Petar Sardelić, Jurjana Jelčić, Francika Artuković, Andrea Čosić, Lucija Ujdenica, Mario Mustak, Tanja Halužan, Andreja Marušić, Ana Gabriela Sandoval Ferrera

PREGLED IZVORA FINANCIRANJA (DONATORA) PO PROGRAMIMA/PROJEKTIMA 1.1.2011.-31.12.2011.

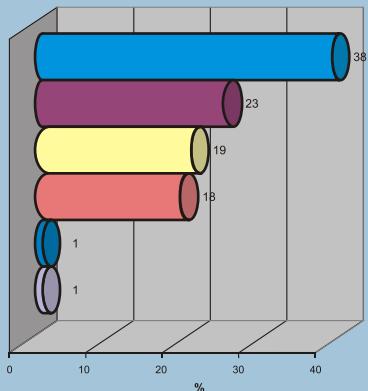
PROGRAM/PROJEKT/AKTIVNOST	IZVORI FINANCIRANJA (DONACIJA)
Raspodjela humanitarne pomoći	Stiftung zur Förderung Sozialer Zwecke
Program <i>Zaštita dječjih prava u tretmanu visokorizičnih obitelji</i>	Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom Gradski ured za kulturu, obrazovanje i šport
Program <i>Igrom do škole</i>	Gradski ured za kulturu, obrazovanje i šport
Program <i>Rani odgoj za civilno društvo</i> 2 igraonice: Velika Mlaka 1 igraonica: Velika Gorica	Foundation Open Society Institute Stiftung zur Förderung Sozialer Zwecke Grad Velika Gorica Zagrebačka županija
Program <i>Prevencija neprihvatljivog ponašanja djece</i> <i>Odgoj za mir, nenasilno rješavanje sukoba, solidarnost i toleranciju</i>	Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom Ministarstvo obitelji, branitelja i međugenerac. solid. Stiftung zur Förderung Sozialer Zwecke
Program <i>Dodatna edukacija odgajatelja</i> Program <i>Dodatna edukacija učitelja</i>	Grad Velika Gorica Grad Zagreb, Služba za promicanje ljudskih prava
Institucionalna potpora - Interventna pomoć: <i>Edukacija za kvalitetu savjetodavnih usluga...</i> <i>Zaštita dječjih prava...</i> - dodatno zapošljavanje	Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi
Institucionalna potpora stabilizaciji i/ili razvoju udruge	Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva
Samofinancirajuće aktivnosti: <i>Nakladnička djelatnost (stručni priručnici)</i> <i>Predavanja / radionice / savjetodavne usluge</i> <i>Kamate, tečajne razlike i refundacije</i>	Otkup priručnika Participacija škola / vrtića, individualno savjetovanje Prihodi od financ. imovine, udio u režijskim troškovima

UDIO U UKUPNIM PRIHODIMA PO PROGRAMIMA

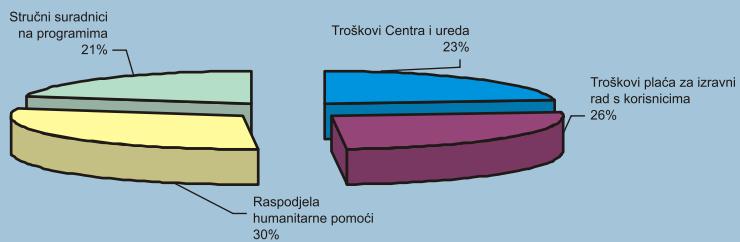
- Raspodjela humanitarne pomoći
- Aktivnosti Centra za djecu i obitelj
- Institucionalna potpora
- Programi za predškolsku dob
- Programi za školsku dob
- Programi dodatne edukacije
- Vlastiti prihodi Udruge

UDIO U UKUPNIM PRIHODIMA PREMA IZVORIMA FINANCIRANJA

- Potpora inozemnih zaklada
- Potpora iz državnog proračuna (ministarstava)
- Potpora Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva
- Potpora iz proračuna gradova i županije
- Ostalo (prihodi od finansijske imovine, refundacija)
- Samofinanciranje Udruge (izdavaštvo, predavanja, savjetovanje)

OMJER RASHODA

UDRUŽENJE DJECA PRVA ASSOCIATION CHILDREN FIRST

Adresa / Address:

Hrvatskog proljeća 34/II
10000 ZAGREB, CROATIA

Kontakti / Contacts:

telefon / phone: (3851) 29 47 066, (3851) 29 47 061

fax: (3851) 29 47 055, (3851) 29 47 072

e-mail: udr-djeca-prva@inet.hr

Više o nama možete doznati na:

More information about the organisation at:

www.djeca-prva.hr

Uredski prostor i Centar za djecu i obitelj smješten je u Dubravi, u Zagrebu

Office & Centre for Children and Families Located in Dubrava borough, Zagreb